

VARHAISKASVATUS

LAKI JA ASETUS

Anne Huttunen 2022

Laki

Laissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta sekä varhaiskasvatuksen tietovarannosta.

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat

- 1) **päiväkotitoiminta**, jota järjestetään päiväkodissa;
- 2) **perhepäivähoito**, jota järjestetään perhepäiväkodissa;
- 3) **avoin varhaiskasvatustoiminta**, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa.

Lakia sovelletaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan järjestämään tai tuottamaan päiväkotitoimintaan ja perhepäivähoitoon

Varhaiskasvatuksen määritelmä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan **lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta**, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuksen tavoite

- 1) edistää jokaisen lapsen **iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua**, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;
- 2) tukea **lapsen oppimisen edellytyksiä** ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista
- 3) **toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa** ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- 4) varmistaa **kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö**

- 5) turvata **lasta kunnioittava toimintatapa** ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä
- 6) antaa kaikille lapsille **yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen**, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- 7) **tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve** ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;

- 8) kehittää lapsen **yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja**, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen
- 9) **varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin**
- 10) **toimia yhdessä** lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa **lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi** sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

Lapsen **edun ensisijaisuus**

- Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka **asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden** tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta.

Varhaiskasvatuksen kieli, päivittäinen kesto, ruokailu

- Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada **varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä** olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielellä
- **Varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti**, lukuun ottamatta vuorohoitoa, jossa päivittäinen kesto on lapsen tarpeen mukainen.
- Varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä **terveellinen ja tarpeellinen ravinto**

Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen

- Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista.
- Lapselle annettava **tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia toimenpiteitä.**

Varhaiskasvatussuunnitelma

- Kunta, kuntayhtymä ja yksityinen palveluntuottaja laatii valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman.
- Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on laadittava **henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma** lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi.
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan on **kirjattava tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi.**

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on **laadittava yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa.**

Päiväkodin henkilöstön mitoitus

- Päiväkodissa tulee kasvatusta-, opetus- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien **lapsien määrään, heidän ikäänsä ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä**, joilla on tässä laissa säädetty varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus.
- Mitoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa.

Asiakasmaksut

- Lasten varhaiskasvatuksesta perittäviin maksuihin sovelletaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia

Päiväkodin henkilöstön mitoitus varhaiskasvatuslain asetus

- kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatuslain säädetty ammatillinen kelpoisuus,
- enintään seitsemää enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden
- Enintään neljää alle kolmivuotiasta lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä tarkoitettu ammatillinen kelpoisuus.

Perhepäiväkodin henkilöstön mitoitus varhaiskasvatuslain asetus

- samanaikaisesti järjestää varhaiskasvatusta enintään neljälle lapselle mukaan luettuina perhepäivähoitajan omat lapset, jotka eivät vielä ole perusopetuksessa.
- varhaiskasvatusta yhdelle perusopetuslain mukaista esiopetusta saavalle lapselle, perusopetuksen aloittaneelle lapselle tai sellaiselle kunnan järjestämässä enintään viisi tuntia päivässä kestävässä varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle, joka aloittaa perusopetuksen toimintavuotta seuraavana vuonna.

Kiitos

